

L-2, बिड़्डीलॅन्ड, नांदगावपेठ, अमरावती

राज्य शासनाची कर्जमुक्ती : शाश्वत कृषी विकासाचे धोरण

शेती ही महाराष्ट्राच्या अर्थव्यवस्थेचा कणा असून राज्यातील लाखो कुटुंबांच्या उपजीविकेचा मुख्य आधार आहे. मात्र, हवामानातील अनिश्चितता, दुष्काळ, अतिवृष्टी, गारपीट, वाढता उत्पादन खर्च, बाजारपेठेतील चढ-उतार आणि कर्जाचा वाढता बोजा यामुळे अनेक शेतकरी आर्थिक अडचणीत सापडतात. अशा परिस्थितीत केवळ तात्पुरता दिलासा देणे पुरेसे नसून शेतकरी पुन्हा आर्थिकदृष्ट्या सक्षम होईल, उत्पादनक्षम बनेल आणि भविष्यात कर्जाच्या दुष्टचक्रात अडकणार नाही, अशी दीर्घकालीन व्यवस्था उभी करणे आवश्यक ठरते. याच व्यापक दृष्टिकोनातून राज्य शासनाने ‘पुण्यक्षेक अहिल्यादेवी होळकर शेतकरी कर्जमुक्ती योजना-२०२६’ राबविण्याचा निर्णय घेतला आहे. सुमारे ५६ लाख शेतकऱ्यांना लाभ देणारी आणि सुमारे ३६ हजार ५०० कोटी रुपयांची ही योजना केवळ कर्जमाफीपुरती मर्यादित नसून शाश्वत कृषी विकासाच्या व्यापक धोरणाचा महत्त्वाचा भाग म्हणून पाहिली जात आहे. कर्जमुक्तीचा मूलभूत उद्देश शेतकऱ्यांना आर्थिक दिलासा देणे हा असला, तरी त्यामागील व्यापक विचार अधिक महत्त्वाचा आहे. कर्जमुक्त झालेला शेतकरी पुन्हा पतपुरवठ्यास पात्र होतो. नव्याने पीककर्ज उपलब्ध झाल्यामुळे तो वेळेवर बियाणे, खते, औषधे आणि आधुनिक कृषी तंत्रज्ञानाचा वापर करू शकतो. यामुळे उत्पादनक्षमता वाढण्यास मदत होते आणि शेती अधिक सक्षम बनते. या योजनेतील सर्वात महत्त्वाचे वैशिष्ट्य म्हणजे विविध प्रकारच्या शेतकऱ्यांचा विचार करण्यात आला आहे. दोन लाख रुपयांपर्यंतची थकीत कर्जे असलेल्या पात्र शेतकऱ्यांना थेट कर्जमुक्ती दिली जात आहे. त्याचबरोबर दोन लाख रुपयांपेक्षा अधिक थकबाकी असलेल्या शेतकऱ्यांसाठी एकेवळ समझोता (One Time Settlement - OTS) योजना उपलब्ध करून देण्यात आली आहे. अतिरिक्त रक्कम भरल्यानंतर अशा शेतकऱ्यांनाही कर्जमुक्तीचा लाभ मिळणार आहे. त्यामुळे मोठ्या कर्जबाजारी शेतकऱ्यांनाही आर्थिक पुनरुज्जीवनाची रांघी उपलब्ध झाली आहे. शासनाने नियमित कर्जफेड करणाऱ्या शेतकऱ्यांचाही विशेष विचार केला आहे. त्यांना ५० हजार रुपयांपर्यंत प्रोत्साहनपर लाभ देण्याची तरतूद करण्यात आली आहे. यामुळे आर्थिक शिस्त, वेळेवर कर्जफेड आणि बँकिंग व्यवस्थेवरील विश्वास अधिक दृढ होण्यास मदत होईल. ही बाब शाश्वत वित्तीय व्यवस्थेच्या दृष्टीने अत्यंत महत्त्वाची मानली जाते.योजनेची संपूर्ण अंमलबजावणी डिजिटल माध्यमातून

केली जात आहे. महाआयटीच्या प्रणालीद्वारे आधार प्रमाणीकरण, ऑनलाइन पडताळणी, बँकांची संगणकीय माहिती आणि थेट लाभ वितरणामुळे प्रक्रिया अधिक पारदर्शक, वेगवान आणि विश्वासार्ह झाली आहे. लाभार्थ्यांच्या याद्या ग्रामपंचायत, बँका, विकास संस्था आणि आपले सरका सेवा केंद्रांमध्ये प्रसिद्ध केल्या जाणार आहेत. मोबाईल संदेशाद्वारे लाभार्थ्यांना माहिती देण्याची तसेच तक्रार निवारणाची स्वतंत्र यंत्रणाही उभारण्यात आली आहे. यामुळे प्रशासनातील पारदर्शकता आणि लोकांचा विश्वास अधिक बळकट होईल. शाश्वत कृषी विकासाचा विचार केवळ कर्जमुक्तीपर्यंत मर्यादित राहत नाही. राज्य शासनाचे उद्दिष्ट शेतकऱ्यांना बारमाही सिंचनाच्या सुविधा उपलब्ध करून देणे, शेतीमालावर आधारित उद्योग-व्यवसायांना चालना देणे, कृषी प्रक्रिया उद्योगांचा विस्तार करणे, शेतीमालाला योग्य बाजारभाव मिळवून देणे, तातडीच्या पणन व्यवस्था विकसित करणे, वेळेवर पतपुरवठा सुनिश्चित करणे आणि ग्रामीण भागात आवश्यक पायाभूत सुविधा निर्माण करणे हे आहे. या सर्व बाबी परस्परपूरक असून त्यांची प्रभावी अंमलबजावणी झाल्यास शेतकऱ्यांचे उत्पन्न वाढण्यास आणि शेती अधिक लाभदायक होण्यास मदत होईल. सिंचनाचा विस्तार झाल्यास पावसावरील अवलंबित्व कमी होईल. आधुनिक तंत्रज्ञान, सूक्ष्म सिंचन, जलसंधारण आणि पीक नियोजन यामुळे उत्पादनात वाढ होईल. प्रक्रिया उद्योग उभारल्यास शेतीमालाला मूल्यवर्धन मिळेल आणि ग्रामीण भागात रोजगारनिर्मितीला चालना मिळेल. सक्षम

पणन व्यवस्थेमुळे शेतकऱ्यांना त्यांच्या उत्पादनाचा योग्य मोबदला मिळण्यास मदत होईल. या सर्व घटकांची सांगड कर्जमुक्तीशी घालण्यात आल्याने ही योजना शाश्वत कृषी विकासाच्या व्यापक आराखड्याचा भाग ठरते. आजच्या काळात हवामान बदल हे शेतीसमोरील सर्वात मोठे आव्हान आहे. त्यामुळे आर्थिकदृष्ट्या सक्षम, तांत्रिकदृष्ट्या आधुनिक आणि बाजारपेठेशी जोडलेला शेतकरी निर्माण करणे ही काळाची गरज आहे. कर्जमुक्तीमुळे निर्माण होणारे आर्थिक स्थैर्य, वेळेवर मिळणारा पतपुरवठा, आधुनिक शेती पद्धतींचा स्वीकार आणि मजबूत कृषी पायाभूत सुविधा या सर्वांचा एकत्रित परिणाम म्हणजे अधिक शाश्वत, सक्षम आणि स्पर्धात्मक कृषी व्यवस्था होय. ‘पुण्यक्षेक अहिल्यादेवी होळकर शेतकरी कर्जमुक्ती योजना-२०२६’ ही त्यामुळे केवळ कर्जमाफीची योजना नाही. ती शेतकऱ्याला नव्याने उभारी देणारी, आर्थिक विश्वास पुनर्स्थापित करणारी, डिजिटल सुशासनाला चालना देणारी आणि कृषी क्षेत्राच्या दीर्घकालीन शाश्वत विकासाला दिशा देणारी योजना आहे. आर्थिक दिलासा, पतपुरवठा, सिंचन, आधुनिक तंत्रज्ञान, प्रक्रिया उद्योग, बाजारपेठ आणि पायाभूत सुविधांचा समन्वय शेतकऱ्यांचे जीवन सुखी, समृद्ध आणि आत्मनिर्भर करण्याच्या व्यापक धोरणातील महत्त्वाचे पाऊल मानले जात आहे.

प्रवीण टाके

उपसंचालक, विभागीय माहिती कार्यालय, कोल्हापूर 9702858777

कसोटी क्रिकेटमध्ये दहा हजार धावांचा टप्पा ओलांडणारे पहिले फलंदाज!

सुनील मनोहर गावस्कर यांचा जन्म १० जुलै १९४९ रोजी झाला. ते एक भारतीय क्रिकेट समालोचक आणि माजी क्रिकेटपटू आहेत. त्यांनी १९७१ ते १९८७ या काळात भारत आणि मुंबईचे प्रतिनिधित्व करताना भारतीय राष्ट्रीय क्रिकेट संघाचे कर्णधारपद भूषवले. कसोटी क्रिकेटमध्ये १०,००० धावांचा टप्पा ओलांडणारे ते पहिले फलंदाज होते. गावस्कर यांना सर्वकालीन महान सलामीच्या फलंदाजांपैकी एक म्हणून ओळखले जाते.

वेगवान गोलंदाजीविरुद्धच्या तंत्रासाठी गावस्कर यांची मोठ्या प्रमाणावर प्रशंसा केली जात असे. वेस्ट इंडिजविरुद्ध त्यांची सरासरी ६५.४५ इतकी विशेषतः उच्च होती. वेस्ट इंडिजकडे चार वेगवान गोलंदाजांचे आक्रमण होते, जे कसोटी इतिहासातील सर्वात घातक मानले जात होते. तथापि, वेस्ट इंडिजविरुद्ध गावस्कर यांची बहुतेक शतके तेव्हाची होती, जेव्हा त्यांचे चार गोलंदाज एकत्र खेळत नव्हते. भारतीय संघाचे त्यांचे कर्णधारपद हे सुरुवातीच्या आक्रमक कर्णधारपदांपैकी एक मानले जाते, ज्या अंतर्गत भारतीय संघाने १९८४ चा आशिया कप आणि १९८५ मध्ये क्रिकेट विश्वचषक जिंकला. त्याच वेळी, गावस्कर आणि कपिल देव यांच्यात कर्णधारपदाची अनेकदा अदलाबदल झाली, त्यापैकी एक अदलाबदल कपिल देव यांनी भारताला १९८३ च्या क्रिकेट विश्वचषकात विजय मिळवून देण्याच्या अवघ्या सहा महिने आधी झाली होती. ते मुंबईचे माजी शेरिफ देखील आहेत. गावस्कर यांना भारतीय क्रीडा सन्मान अर्जुन पुरस्कार आणि नागरी सन्मान पद्मभूषण पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे . २००९ मध्ये त्यांना आयसीसी क्रिकेट हॉल ऑफ फेममध्ये समाविष्ट करण्यात आले. २०१२ मध्ये, त्यांना सीके नायडू जीवनगौरव पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले, जो बीसीसीआय

माजी खेळाडूला देऊ शकणारा सर्वोच्च सन्मान आहे.मुंबईत एका मध्यमवर्गीय मराठी कुटुंबात जन्मलेले आणि सेंट डेव्हियर्स हायस्कूलचे विद्यार्थी असलेले तरुण सुनील गावस्कर, शाळेकडून खेळत असताना १९६६ मध्ये ‘भारताचे सर्वोत्कृष्ट शालेय क्रिकेटपटू’ म्हणून गौरवले गेले. माध्यमिक शिक्षणाच्या शेवटच्या वर्षात शालेय क्रिकेटमध्ये त्यांनी २२२ आणि ८५ धावा केल्या आणि त्यानंतर दौऱ्यावर आलेल्या लंडनच्या शालेय मुलांविरुद्ध शतक झळकावले. त्यांनी १९६६-६७ मध्ये डुंगरपूरच्या संघाविरुद्ध वझीर सुलतान कोल्ट्स इलेक्सनकडून प्रथम-श्रेणी क्रिकेटमध्ये पदार्पण केले, परंतु पुढील दोन वर्षे ते मुंबईच्या रणजी ट्रॉफी संघात एकही सामना न खेळता राहिले. मुंबईच्या सेंट झेवियर्स कॉलेजचे माजी विद्यार्थी असलेल्या त्यांनी १९६८-६९ हंगामात कर्नाटकविरुद्ध पदार्पण केले , पण ते शून्यावर बाद झाले. मुंबईच्या निवड समितीवर त्यांचे काका, भारताचे माजी कसोटी यष्टीक्षक माधव मंत्री, यांच्या उपस्थितीमुळे त्यांची निवड झाली, असे उपहासात्मक आरोप त्यांच्यावर झाले. त्यांनी आपल्या दुसऱ्याच सामन्यात राजस्थानविरुद्ध ११४ धावा करून प्रत्युत्तर दिले आणि त्यानंतरच्या सलग दोन शतकांमुळे १९७०-७१ मध्ये वेस्ट इंडिज दौऱ्यासाठी भारतीय संघात त्यांची निवड झाली.

नखांच्या संसर्गामुळे पहिली कसोटी चुकवल्यानंतर, गावस्कर यांनी पोर्ट-ऑफ-स्पेन , त्रिनिदाद येथे झालेल्या दुसऱ्या कसोटीत ६५ आणि ६७ धावा नाबाद केल्या आणि विजयी धावा करून भारताला वेस्ट इंडिजवर पहिला विजय मिळवून दिला. यानंतर त्याने गयानाच्या जॉर्जटाऊन येथे झालेल्या तिसऱ्या कसोटीत

आपले पहिले शतक (११६ आणि ६४) आणि बार्बाडोसच्या ब्रिजटाऊन येथे झालेल्या चौथ्या कसोटीत १ आणि ११७ धावा केल्या. तो पाचव्या कसोटीसाठी त्रिनिदादला परतला आणि त्याने १२४ व २२० धावा करून भारताला वेस्ट इंडिजविरुद्ध पहिला मालिका विजय मिळवून

दिला, जो २००६ पर्यंतचा एकमेव विजय होता. या कसोटीतील त्याच्या कामगिरीमुळे तो डग वॉल्टर्सनंतर एकाच सामन्यात शतक आणि द्विशतक झळकावणारा दुसरा खेळाडू ठरला. त्याने २०२५ मध्ये एडजबॅस्टन येथे इंग्लंडविरुद्ध शुभमन गिलने याची पुनरावृत्ती करेपर्यंत हा पराक्रम करणारा तो एकमेव भारतीय होता. तो एकाच कसोटी मालिकेत चार शतके करणारा पहिला भारतीय, विजय हजारे यांच्यानंतर एकाच कसोटीत दोन शतके करणारा दुसरा भारतीय आणि हजार व पाँली उम्रीगर यांच्यानंतर सलग तीन डावांमध्ये शतके करणारा तिसरा खेळाडू ठरला. एका मालिकेत ७०० पेक्षा जास्त धावा करणारा तो पहिला भारतीय होता आणि आजपर्यंत असे करणारा तो एकमेव भारतीय आहे. १९५८-५९ च्या सरासरीने केलेल्या त्याच्या ७७४ धावा, कोणत्याही फलंदाजाने पदार्पणाच्या मालिकेत केलेल्या सर्वाधिक धावा आहेत. त्रिनिदादचे कॅलिप्सो गायक लॉर्ड रेलेटर (विलाई हॉर्स) यांनी गावस्कर यांच्या सन्मानार्थ ‘गावस्कर कॅलिप्सो ‘ हे गाणे लिहिले. १९७१ मध्ये तीन कसोटी सामन्यांच्या मालिकेसाठी इंग्लंडमध्ये दाखल झालेल्या गावस्कर यांच्या पदार्पणाच्या मालिकेमुळे त्यांना मोठी प्रसिद्धी मिळाली. ते आपली कामगिरी कायम ठेवू शकले नाहीत आणि त्यांनी केवळ दोन अर्धशतके झळकावली. जॉन स्नोच्या गोलंदाजीवर एक धाव घेताना ते वादात

सापडले. त्यांची टक्कर झाली आणि गावस्कर खाली पडले. स्नोवर गावस्कर यांना जाणूनबुजून धडक दिल्याचा आरोप ठेवण्यात आला आणि त्याला निलंबित करण्यात आले. गावस्कर यांच्या २४ च्या कमी सरासरीने केलेल्या १४४ धावांमुळे काहींनी आंतरराष्ट्रीय क्रिकेटसाठी त्यांच्या पात्रतेवर प्रश्नचिन्ह उपस्थित केले.

१९७२-७३ मध्ये, इंग्लंडने पाच कसोटी सामन्यांच्या मालिकेसाठी भारताचा दौरा केला, जो गावस्कर यांचा मायदेशातील पहिलाच दौरा होता. पहिल्या तीन कसोटी सामन्यांमध्ये ते निष्प्रभ ठरले, पाच डावांमध्ये त्यांनी केवळ साठ धावा जमवल्या आणि भारताने २-१ अशी आघाडी घेतली. शेवटच्या दोन कसोटी सामन्यांमध्ये त्यांनी काही धावा केल्या, जे सामने भारताने अनिर्णित राखले आणि इंग्लंडवर सलग मालिका विजय मिळवला. त्यांची पहिली मायदेशातील मालिका मोठ्या प्रमाणात निराशाजनक ठरली, ज्यात त्यांनी २४.८९ च्या सरासरीने २२४ धावा केल्या. १९७४ मध्ये जेव्हा भारत परतला, तेव्हा त्यांच्या इंग्लिश टीकाकारांचे समाधान झाले आणि गावस्कर यांनी ओल्ड ट्रॅफर्ड येथील पहिल्या कसोटीत १०१ आणि ५८ धावा केल्या. त्यांनी ३७.८३ च्या सरासरीने २२७ धावा केल्या, पण भारताचा ३-० असा व्हाईटवॉश झाला. गावस्कर यांची वेस्ट इंडिजविरुद्धची १९७४-७५ ची मालिका खंडित झाली, ते वेस्ट इंडिजविरुद्धच्या मालिकेतील फक्त पहिला आणि पाचवा व अंतिम कसोटी सामना खेळले. त्यांनी २७ च्या सरासरीने १०८ धावा केल्या, ज्यात मुंबईच्या वानखेडे स्टेडियमवर झालेल्या पहिल्या कसोटीत लान्स गिब्सच्या गोलंदाजीवर केलेल्या ८६ धावांचा समावेश होता, जे भारतीय जनतेला शतक पाहण्याच्या सर्वात जवळचे दृश्य होते. ही कसोटी १०६ कसोटी सामन्यांच्या जागतिक विक्रमी मालिकेची सुरुवात होती.

भारत कुटुंबनियोजन कार्यक्रम अधिकृतपणे सुरु करणारा पाहिला देश!

भारताचे राष्ट्रीय लोकसंख्या धोरण हे देशातील लोकसंख्यावादीचा वेग नियंत्रित करण्यासाठी, लोकांचे आरोग्य सुधारण्यासाठी आणि शाश्वत विकास साधण्यासाठी तयार करण्यात आलेली एक महत्त्वाची सरकारी योजना आहे. १९५२ मध्ये अधिकृतपणे कुटुंब नियोजन कार्यक्रम सुरू करणारा भारत हा जगातील पहिला देश होता. सध्या भारताना ‘राष्ट्रीय लोकसंख्या धोरण २०००’ लागू आहे, ज्याचे स्वरूप पूर्णपणे ऐच्छिक आणि मानवी हक्कांवर आधारित आहे. या धोरणाची तीन प्रमुख उद्दिष्टे आहेत. १) तात्कालिक उद्दिष्ट : गर्भनिरोधक साधनांची कमतरता दूर करणे, आरोग्य पायाभूत सुविधा मजबूत करणे आणि माता-बाल आरोग्यासाठी एकात्मिक सेवा उपलब्ध करून देणे. २) मध्यमकालीन उद्दिष्ट : एकूण जननदर २.१ च्या प्रतिस्थापन पातळीवर आणणे. (भारताने बहुतांश राज्यांमध्ये हे उद्दिष्ट यशस्वीपणे साध्य केले आहे). ३) दीर्घकालीन उद्दिष्ट : आर्थिक वाढ, सामाजिक विकास आणि पर्यावरण संरक्षणाशी सुसंगत होईल अशा रीतीने लोकसंख्या स्थिर करणे.

धोरणाची मुख्य वैशिष्ट्ये आणि लक्ष्य ‘हम दो, हमारे दो’ चा प्रसार : लहान कुटुंबाच्या आदर्शाला प्रोत्साहन देणे. बालमृत्यू दर कमी करणे : दर हजारी जिवंत जन्मांमागे बालमृत्यूचे प्रमाण ३० पेक्षा कमी करणे. माता मृत्यू दर घटवणे : प्रति १ लाख जिवंत जन्मांमागे माता मृत्यूचे प्रमाण १०० पेक्षा कमी करणे. १४ वर्षांपर्यंतच्या मुलांना मोफत आणि सक्तीचे प्राथमिक शिक्षण देणे आणि शाळेतील गळतीचे प्रमाण रोखणे, मुलींचे लग्नाचे वय १८ वर्षांपेक्षा जास्त (शक्यते २० वर्षे) ठेवण्यास प्रोत्साहन देणे. जन्म, मृत्यू, विवाह आणि गरोदरपणाची १०० टक्के नोंदणी बंधनकारक करणे. आणीबाणीच्या काळातील (१९७६ च्या धोरणातील) सक्तीच्या नसबंदीसारख्या उपायांना पूर्णपणे वगळून, हे धोरण लोकांच्या ऐच्छिक निवडीवर सोडण्यात आले आहे.

पहिल्या कुटुंब नियोजन कार्यक्रमाची सुरुवात.१९७६ : पहिले अधिकृत राष्ट्रीय लोकसंख्या धोरण जाहीर झाले, ज्यामध्ये आणीबाणी दरम्यान सक्तीच्या कुटुंब नियोजनावर भर दिला गेला होता. नवीन सरकारने जुन्या धोरणातील सक्ती रद्द करून त्याचे नाव ‘कुटुंब कल्याण कार्यक्रम’ केले. २०००: अटलबिहारी वाजपेयी यांच्या अध्यक्षतेखाली राष्ट्रीय लोकसंख्या आयोगाची स्थापना झाली आणि सध्याचे सर्वसमावेशक धोरण लागू करण्यात आले.

जागतिक लोकसंख्या दिन दरवर्षी ११ जुलै रोजी जगभरात साजरा केला जातो. वाढत्या लोकसंख्येमुळे निर्माण होणार्या समस्या, आरोग्य, कुटुंब नियोजन, गरिबी आणि मानवी हक्क याविषयी जनजागृती करणे हा या दिनाचा मुख्य उद्देश आहे.

११ जुलै १९८७ रोजी जगाची लोकसंख्या ५ अब्ज (५०० कोटी) झाली होती. या वाढत्या लोकसंख्येविषयी लोकांचे लक्ष वेधण्यासाठी आणि जाणीव जागृती करण्यासाठी संयुक्त राष्ट्र विकास कार्यक्रमाच्या गदर्निंग कौन्सिलने १९८९ मध्ये ११ जुलै हा दिवस ‘जागतिक लोकसंख्या दिन’ म्हणून घोषित केला. अधिकृतपणे पहिला जागतिक लोकसंख्या दिन ११ जुलै १९९० रोजी साजरा करण्यात आला. सतत वाढणार्या लोकसंख्येमुळे अन्न, पाणी, निवारा आणि रोजगारावर प्रचंड

श्री संत वासुदेव महाराज पायीवारीत गावोगावी वृक्षारोपण

वारीत यंदा भक्तीबरोबरच पर्यावरण संवर्धनाचा प्रभावी संदेश दिला जात आहे. संस्थेचे सर्व पदाधिकारी व विश्वस्त अनिल कोरपे यांच्या संकल्पनेतून वारी मार्गावरील प्रत्येक गावात वृक्षारोपणाचा अभिनव उपक्रम राबविण्यात येत असून, हा उपक्रम महाराष्ट्रातील वारी परंपरेत एक आगळवैगळा आदर्श ठरत आहे. श्रीक्षेत्र तिधारा (जि. हिंगोली) येथे स्थानिक तरुणांच्या हस्ते वृक्षारोपण करण्यात आले. या प्रसंगी पर्यावरण संरक्षणाची सामूहिक जबाबदारी अधोरेखित करत युवकांना निसर्गसंवर्धनाची प्रेरणा देण्यात आली.

वारीच्या मार्गावरील प्रत्येक गावात किमान पाच वृक्षांची लागवड करून त्यांच्या संवर्धनाची जबाबदारीही स्थानिक नागरिकांकडे सोपविण्यात येत आहे. आतापर्यंत अनेक वृक्षांची लागवड करण्यात आली असून, संत तुकाराम महाराजांच्या “वृक्षवल्ली अम्हा सोयरी वनचेर” या अभंगातील विचार प्रत्यक्ष कृतीतून साकार होत

आहेत.

अध्यात्म आणि विज्ञान यांची सांगड घालून समाजपरिवर्तन घडविण्याचा संदेश संतांनी दिला आहे. त्याच विचारधारनेचा स्वीकार करत श्री संत वासुदेव महाराज ज्ञानपीठ संस्था भक्ती, सेवा आणि पर्यावरण संवर्धन यांचा सुंदर संगम घडवत आहे. लोकसहभागाने राबविण्यात येणारे हे हरित अभियान पंढरपूरपर्यंत अखंड सुरू राहणार असून, प्रत्येक गावात पर्यावरणाबाबत जनजागृती निर्माण करण्याचा प्रयत्न केला जात आहे.

या उपक्रमामागील प्रमुख

प्रेरणास्थान असलेले ‘पाणीदार माणूस’ अनिल कोरपे यांनी वृक्षारोपणाला जनआंदोलनाचे स्वरूप दिले आहे. त्यांच्या पर्यावरणप्रेमी कार्याचे सर्व स्तरांतून कौतुक होत असून, भविष्यातही त्यांच्या हातून अशीच समाजोपयोगी आणि पर्यावरणपूरक सेवा घडत राहो, अशी भावना वारकरी, ग्रामस्थ आणि पर्यावरणप्रेमींनी व्यक्त केली. इतरही वारकरी मंडळांनी अशा प्रकारचा उपक्रम राबवल्यास पर्यावरणावर हातभार लागू शकतो.

ज्ञानन हरे,

खडकी अकोला.

अनेक जण ईश्वरविषयक काही तत्त्वज्ञान सांगणार्या ग्रंथांचे वाचन करत असतात. पैकी बऱ्याच जणांना साधना म्हणजे काय, याचीच कल्पनासुद्धा नसते. ‘साधना म्हणजे ईश्वरप्राप्तीसाठी जाणीवपूर्वक प्रतिदिन काया-वाचा-मन यांच्या माध्यमातून करायच्या कृती.’ ईश्वरविषयक तात्त्विक माहिती घेण्याच्या आधी साधना चालू करणे का महत्त्वाचे ? तसेच कुणी आवडते म्हणून ईश्वरविषयक तात्त्विक माहितीचे वाचन करत असतील, तर त्यांनीसुद्धा तत्परतेने साधना का चालू करावी, हे स्पष्ट करण्यासाठी हा लेख ! १ जुलै या दिवशी प्रसिद्ध झालेल्या लेखात आपण ‘व्यवहारज्ञान अन् शिक्षणशास्त्र काय सांगते ’, याविषयी वाचून ‘आधुनिक विज्ञानाचे वैशिष्ट्य आणि ईश्वरप्राप्तीचे शास्त्र’ यांतील काही सूत्रे वाचली. आज या लेखाचा अंतिम भाग येथे देत आहोत. आधुनिक विज्ञानाचे वैशिष्ट्य आणि ईश्वरप्राप्तीचे शास्त्र यातील प्रस्थानत्रयी काय सांगते ? : प्रस्थानत्रयी, म्हणजे उपनिषद, ब्रह्मसूत्र, गीता हे ३ ग्रंथ. हे सनातन धर्माच्या तत्त्वज्ञानाचे पायाभूत ग्रंथ आहेत. यातील ब्रह्म, माया, ईश्वर इत्यादीविषयीची सूत्रेच पुढे त्यानंतरच्या आजतागायतच्या विविध ग्रंथांतून या ना त्या प्रकारे आली आहेत.

उपनिषदांमधील कथांमध्ये वेगवेगळ्या प्रकारे शिष्याकडून गुरु प्रथम काही ठोस कृती करून घेताना दिसतात. उदा. या १०० गायी घेऊन जा, त्यांचा योग्य सांभाळ कर. त्या १००० झाल्या की,

ईश्वरविषयक तात्त्विक माहिती घेण्यापूर्वी साधना सुरु करणे महत्त्वाचे

तुला कुणी येऊन ज्ञान देईल. त्या आणखी १०० पट झाल्या की, पुढचे ज्ञान कुणी तरी देईल इत्यादी. आता हे म्हणजे साधना करणे झाले.

उपनिषदांच्या अध्ययनातून आत्मा, ब्रह्म इत्यादी संबंधाने मनात काही गोंधळ असले, तर तो दूर करण्यासाठी हा ग्रंथ आहे. त्यातील सृगंमधील पहिलेच सूत्र ‘अथातो ब्रह्मजिज्ञासा’ हे आहे. या सूत्राचा ध्वनीत आशय हा आहे की, जे योग्य साधनेच्या आधारे अंत:करण शुध्दी करून जे सिद्ध आहेत, ते यानंतर पुढे दिलेले ब्रह्मविषयक विवरण समजून घेण्याचे अधिकारी आहेत.

भगलदगीतेत अर्जुनाने सर्वश्रेष्ठ सत्य कोणते आणि ते साध्य होण्यासाठी समोर दिसणार्या आपत्तनांशी युद्ध करून त्यांना मारणे योग्य कि संन्यास घेऊन ज्ञानप्राप्ती योग्य ? या मनातील द्वंद्वासंबंधी विचारल्यानंतर श्रीकृष्णाने त्याला प्रथम सर्वश्रेष्ठ तत्त्वज्ञानाचा गाभा सांगितला. अर्जुनाला काहीही समजले नाही. मग श्रीकृष्णाने ‘प्रथम कर्म म्हणजे युद्ध कर, त्याखेरीज ज्ञानप्राप्ती संभव नाही’, असे सांगितले. ‘गीतेमध्ये परत परत दोष घालवावेत, गुण बाणवावेत, तरच ईश्वरप्राप्ती शक्य आहे’, हे तर सांगितलेच आहे. यासह ईश्वरप्राप्तीच्या वाटेने जायचे, तर ईशकृपा महत्त्वाची आहे, हेही

सांगितले आहे. त्यासाठी आधी नामजपादी योग्य साधना करावी लागते.

तात्त्विक वाचनाच्या इच्छेमागील मूळ उर्मीचा अभ्यास : वरील विवरण वाचूनही एखाद्याला केवळ तात्त्विक माहिती वाचावी, असे वाटते, तर त्यात काय चुकीचे ? अन्य काही तरी वाचण्यापेक्षा तात्त्विक अध्यात्म वाचणे चांगले नाही का ? असे प्रश्न काहींना असू शकतात.

अध्यात्मावरील तात्त्विक ग्रंथांचे वाचन करण्याच्या प्रेरणेचा मूळ स्रोत : तात्त्विक ग्रंथ वाचण्यामागे तशी इच्छा वगळता अन्य काही कारण असते का ? याचा तसेच जे कारण असेल, त्याचे

स्वरूप काय, याचा विचार वाचकाने करायला हवा.

येथे इच्छा, उर्मी आणि स्फुरण या ३ संज्ञा येतात. इच्छा, उर्मी आणि स्फुरण : जेव्हा कुणाला काही करावेसे वाटते, याला ‘इच्छा’ म्हणतात. प्रत्येक इच्छेच्या मागे स्वतःच्या अंतर्‍यामी काहीतरी कारण असते. ते कारण, म्हणजे त्या इच्छेला जन्म देणारी ‘उर्मी (वृत्ती)’. येथे इच्छा ही जाणिवेच्या स्तरावर असते. ती म्हणजे नेमके काय, ते शब्दात सांगता येते. त्यामुळे तिच्या आधारे ती कृतीही होते. या तुलनेत उर्मी तितकीशी जाणिवेच्या स्तरावर नसते. त्यामुळे उर्मीचे स्वरूप समजून घेणे तितकेसे सोपे नाही. काही असले, तरी उर्मीच इच्छेला जन्म देत असते. उर्मी संबंधित इच्छेच्या तुलनेत सूक्ष्म असते. स्फुरण तर अतीअतीसूक्ष्म आहे. स्फुरणाविषयी या टप्प्याला केवळ अंतर्‍यामी असणारी ‘मी’ची जाणीव जिच्या आधारे अनेक उर्मी जन्म घेतात, हे एवढे समजणे पुरेसे आहे.

तात्त्विक ग्रंथांचे वाचन करावे, या इच्छेमागील उर्मी कोणती ? : तात्त्विक माहिती वाचावी, ही इच्छा अन्य काहीतरी वाचण्यापेक्षा अधिक सात्त्विक आहे, हे नक्कीच; परंतु त्यामागील आंतरिक उर्मीचा वेध घेण्यासाठी थोडा नोट विचार आणि स्वनिरीक्षण केल्यास लक्षात येते की, वाचत

असलेल्या तात्त्विक ग्रंथात ज्याविषयी (म्हणजे संक्षेपात ईश्वराविषयी) सांगितले गेले आहे, त्याविषयी आपल्याला अंतर्‍यामी आवड अन् प्रेम असते. ही उर्मी त्यासंबंधी काही ‘वाचन करूया’, याप्रकारे मनात इच्छारूपाने व्यक्त झालेली असते. त्यामुळे ते वाचावेसे वाटते आणि वाचले की, छान वाटते. असे असले, तरी ही मनाची स्थिती सर्वकाळ टिकून रहात नाही. येथे इच्छेची पूर्तता कदाचित झाली असेल; परंतु उर्मीची पूर्तता झाली नाही, हे लक्षात घ्यावे. ती होण्यासाठी उर्मीचे खरे स्वरूप समजून घ्यावे.

उर्मीचे खरे स्वरूप : ईश्वरविषयीची तात्त्विक माहिती वाचायची इच्छा होणारे एका अर्थी भागवान असतात. त्यांची ही इच्छा, म्हणजे पूर्वसुकुतामुळे किंवा नंतरच्या संस्कारामुळे किंवा ईशकृपेमुळे असलेल्या वर उल्लेखित अबोध उर्मीचे स्वरूप थोडे ठळक होणे आहे; मात्र ती उर्मी व्यावहारिक समजूतींच्या चौकटीत इतकी बंदिवान असते की, तिला त्या वेळी फार तर ‘काही वाचूया’ एवढेच व्यक्त होणे संभव असते. म्हणून मग तात्त्विक वाचनाची इच्छा झाली, तर आणखी काय करावे ? काय करणे आवश्यक आहे ?, हे पहावे. साधना केलेल्याने ईशकृपा, म्हणजे गुरुकृपा होऊन

उर्मीवरील राख दूर होऊन ती धुगधुगी चांगली प्रज्वलित होते. निदान काया, वाचा आणि मनातील आचार-विचार पालटांसाठी, म्हणजेच साधनेसाठी अधिक काही दिशा मिळावी, अशी कळकळीची प्रार्थना तरी करावी. तेही होत नसेल, तर असे वाचन एक सात्त्विक करमणूक ठरते. मग नुसते वाचनच करत राहिले, तर कधीतरी तीही धुगधुगी संपून जाते. केवळ माहिती वाचत रहाणार्यांपैकी अनेकांचा उत्साह लवकरच मावळतो. ‘तेच तेच परत काय वाचायचे’, असे त्यांना वाटू लागते. काही ग्रंथ पढतच रहातात. फारतर मी एवढे ग्रंथ वाचले एवढेच समाधान मिळते. फार फार तर कुणी कुठेतरी त्या त्या माहितीविषयी थोडे बोलतात. मग मूळ ज्या उर्मीमुळे ते या प्रकारच्या वाचनाकडे आले, तिला ते समजून घेऊ शकत नाहीत. केवळ वाचन करणाऱ्यांनी त्यांना साधना करणे कसे उपयुक्त आहे, हे समजून घेण्यासाठी काही महिने नियमित साधना करावी. त्यानंतर परत जे आधी जे वाचले होते ते परत वाचून पहावे. त्यांना त्यातून नवीन काहीतरी आकलन निश्चित होईल. त्याची गोडी अधिक असेल. साधनेचा लाभ नेमका कसा होतो हे समजण्याची ही खूण पाहू आते.

डॉ. दुर्गेश सामंत, गोवा

वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालयाचा होणार कायापालट!

धर्मादाय संस्थेची मिळाली मान्यता, सामाजिक उत्तरदायित्व पार पाडण्याचा मार्ग मोकळा

अकोला : स्थानिक शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, रुग्णालय व सुपर स्पेशालिटी रुग्णालय यांना आयकर अधिनियम, १९६१ अंतर्गत कलम १२ एबी व कलम ८० जी अंतर्गत आवश्यक नोंदणी व गान्यता प्राप्त झाली. या मान्यतेमुळे उद्योग समूह, सार्वजनिक उपक्रम, कॉर्पोरेट संस्था, सेवाभावी संस्था तसेच दानशूर व्यक्तींना संस्थेस सीएसआर निधी अथवा देणगीच्या स्वरूपात रुग्णोपयोगी साहित्य देण्याचा मार्ग मोकळा झाला आहे. तसेच त्यांना आयकरातून सवलत मिळणार असल्याने लोकसहभाग वाढून महाविद्यालय, रुग्णालयाचा कायापालट होणार आहे. तसेच महाविद्यालय व रुग्णालयाच्या सुविधा व गुणवत्तेचा दर्जा सुधारण्यास मदत होणार आहे.

शहरात २००२ मध्ये स्थापन झालेले शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय हे विदर्भातील महत्त्वाचे वैद्यकीय शिक्षण व

आरोग्य सेवा केंद्र असून सन २०२४ पासून सुपर स्पेशालिटी रुग्णालयाची सेवाही सुरू झाली आहे. दररोज हजारो रुग्ण येथे उपचारासाठी येतात. अत्याधुनिक आरोग्य सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी सीएसआर निधी व लोकसहभाग अत्यंत

महत्त्वाचा आहे. आता धर्मादाय संस्थेची मान्यता मिळाल्यामुळे अत्याधुनिक यंत्रसामग्री प्राप्त होण्याचा मार्ग सुकर झाला आहे. अत्याधुनिक वैद्यकीय उपकरणे उपलब्ध होतील. यामध्ये हॅटिलेटर, आयसीयू मॉनिटरर्स डायलिसिस

मशिन, पोर्टेबल एक्स-रे, अल्ट्रासोनोग्राफी व इतर आवश्यक उपकरणे आदी अत्याधुनिक उपकरणांमुळे आजारांचे लवकर निदान होऊन गंभीर रुग्णांवर तातडीने उपचार करणे शक्य होणार आहे. तसेच आयसीयू व आपत्कालीन सेवांची गुणवत्ता वाढेल, आपत्कालीन परिस्थितीत उपचार क्षमता वाढेल. तसेच सीएसआर प्रकल्पांतून औषधे, सर्जिकल साहित्य, व्हीलचेअर, स्ट्रेचर, इन्फ्युजन पंप आदी उपलब्ध करून देता येतात. रुग्ण व नातेवाईकांसाठी सुविधा प्रतीक्षालय, स्वच्छ पिण्याचे पाणी, बसण्याची व्यवस्था, स्वच्छतागृहे, डिजिटल माहिती प्रणाली यांसारख्या सुविधा विकसित करता येणार आहेत. एकूण आरोग्य सेवेची गुणवत्ता उंचाणार आहे. त्यामुळे शासकीय रुग्णालयातील सेवा अधिक परिणामकारक, सुरक्षित व रुग्णकेंद्रित बनणार आहे.

खाटूवाले श्यामच्या भक्तिरसात रंगले भाविक

योगिनी एकादशीनिमित्त श्री श्याम बाबांच्या आकर्षक श्रृंगार दर्शनासाठी भाविकांची मोठी गर्दी

प्रतिनिधी १० जुलै

अकोला : शहरातील गीता नगर परिसर परिसरातील श्री रामदेव बाबा व श्री श्याम बाबा मंदिरात योगिनी एकादशीनिमित्त विविध धार्मिक कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले. सकाळी श्री श्याम बाबांचा अभिषेक, पूजन व विधिवत आरती करून खाटू नरेशांचा मनमोहक श्रृंगार करण्यात आला. श्रृंगार दर्शनासाठी दिवसभर भाविकांची मोठी गर्दी उरळली होती. सायंकाळी ७ वाजता

महाआरतीनंतर श्री स्वार्थी श्याम परिवार, अकोला यांच्या वतीने १७ वे श्री श्याम एकादशी संकीर्तन उत्साहात पार पडले. यावेळी अकोल्यातील सुप्रसिद्ध भजन गायक गोपाल शर्मा

तसेच नागपूरचे भजन गायक कार्तिक गौतम यांनी हिंदी, राजस्थानी व मराठी भाषेतील एकापेक्षा एक सरस भक्तिगीते सादर करून उपस्थितांना भक्तिरसात तल्लीन केले. "हारे के

सहारे", "संजो है श्याम का दरबार", "भक्त पुकारे आज", "श्याम हमारे", "तेरा कितना किया श्रृंगार सांवेरे" आदी भजनांवर भाविकांनी ठाळ्यांच्या गजरात उत्स्फूर्त दाद देत भक्तिभावाने

सहभाग नोंदविला. कार्यक्रमानंतर श्री स्वार्थी श्याम परिवाराच्या वतीने सर्व भाविकांना फलाहार प्रसादाचे वितरण करण्यात आले. मंदिर परिसर जय श्री श्याम च्या जयघोषाने दुमदुमून गेला.

सत्तारुढ राष्ट्रवादीच्या माजी आमदाराला पक्षाची व स्वपक्षीय कार्यकर्त्यांची ॲलर्जी

प्रतिनिधी १० जुलै

अकोला : ज्या राष्ट्रवादी काँग्रेसने माजी आमदार अमोल मिटकरी यांना सर्व काही दिले. त्या माजी आमदार अमोल मिटकरी यांना आता राष्ट्रवादी काँग्रेसची ॲलर्जी झाल्याचे चित्र होते. नुसतेच राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाची नाही तर कार्यकर्त्यांची देखील ॲलर्जी झाली आहे. शुक्रवारी कृषी अधीक्षकाच्या चेबर ला लॉक लावताना त्यांनी राष्ट्रवादी जिदाबाद म्हणणाऱ्या राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या कार्यकर्त्यांच्या तोंडावर हात का ठेवला असा प्रश्न विचारला जात आहे. राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या किसान सेल चे जिल्हाध्यक्ष अरविंद पाटील यांच्या व्यतिरिक्त इतर पक्षाचे कार्यकर्ते नव्हतेच असा धक्कादायक खुलासा निघावंत राष्ट्रवादी कार्यकर्त्यांनी केला आहे. अरविंद पाटील यांनी जसे राष्ट्रवादी काँग्रेसचा.... तसेच त्यांना चुप राहण्याचा सल्ला माजी आमदार मिटकरी यांनी हातवारे करत दिला.

शेतकऱ्यांच्या सोयाबीन बियाणे बोगस निघाल्याप्रकरणी अकोल्यात शुक्रवारी अभूतपूर्व राजकीय आणि प्रशासकीय हायकोल्टेज ड्रामा पाहायला मिळाला. एकीकडे सत्ताधारी पक्षाचे माजी आमदार अमोल मिटकरी यांनी जिल्हा कृषी अधीक्षकांना त्यांच्याच कार्यालयात कोडून घाम फोडला, तर दुसरीकडे आंदोलनादरम्यान राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाच्या घोषणेवरून स्वतः मिटकरींनी आपल्याच कार्यकर्त्यांच्या तोंडावर हात ठेवला. ज्या राष्ट्रवादी काँग्रेसने सर्व काही दिले त्या राष्ट्रवादी काँग्रेसबद्दल 'मिटकरींना नेमकी ॲलर्जी का?' अशी जोरदार चर्चा आता रंगली आहे. जिल्हा कृषी अधीक्षक मुरलीधर इंगळे यांना कोडल्यानंतर माजी आमदार अमोल मिटकरी यांनी त्यांच्या दालनास लॉक लावले.

या संपूर्ण वादाच्या मुळाशी राज्याचे कृषी मंत्री आणि राष्ट्रवादीचेच नेते दत्तामामा भरणे यांच्यावरील अविश्वास असल्याची खात्रीलायक सूत्रांची माहिती आहे. बियाणे फसवणुकीच्या गंभीर प्रकरणात कृषी मंत्रालयाकडून ठोस कारवाई होत नसल्याने मिटकरी कमालीचे नाराज आहेत. स्वपक्षाचेच मंत्री असूनही प्रशासनाचा कारभार सुधारत नसल्याने, अमोल मिटकरींनी थेट आपल्याच मंत्र्यांच्या कार्यपद्धतीवर आणि पक्षाच्या भूमिकेवर अप्रत्यक्षपणे अविश्वास दाखवल्याचे या आक्रमक पवित्र्यावरून स्पष्ट होत आहे. राष्ट्रवादी काँग्रेस च्या किसान सेलचे जिल्हाध्यक्ष अरविंद पाटील

सोयाबीन बियाणे घोटाळा म्हणत कृषी मंत्र्यांवर अविश्वास ?

कृषी कंपन्या आणि कृषी विभागाच्या अधिकऱ्यांचे संगनमत असून यामध्ये कोट्यवधी रुपयांचा महाघोटाळा झाल्याचा थेट आरोप मिटकरींनी केला. अधिकऱ्यांच्या टोलवाटोलवीच्या उत्तरांमुळे संतप्त झालेल्या मिटकरी आणि त्यांच्या कार्यकर्त्यांनी जिल्हा कृषी अधीक्षक मुरलीधर इंगळे यांना त्यांच्याच केबिनमध्ये कोडून घातले आणि कार्यालयाला टाळे ठोकले. जिल्हा कृषी अधीक्षक कार्यालयाला कुलूप ठोकत पायऱ्यांवर अमोल मिटकरी यांचे ठिठ्या आंदोलन सुरू ठेवले. उगवण चाचणीमध्ये नापास झालेल्या कंपन्यांचे बियाणे शेतकऱ्यांच्या माथी मारल्याचा गंभीर आरोप मिटकरींनी केला आहे. कंपन्यांशी संगणमत करून कृषी विभागाकडून महाघोटाळा सुरू असल्याचा आरोप मिटकरी यांनी केला.

यांना सोबत घेत हे आंदोलन केले गेले. पण, यात इतर राष्ट्रवादीचे कार्यकर्ते नसल्याची ओरड पक्षात सुरू झाली आहे. त्यामुळे राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या कृषी मंत्र्यांच्या विरोधात आंदोलनाचे सत्र पक्षातून सुरू आहे की विरोधकांकडून असा प्रश्न आता विचारला जात आहे.

आदर्श शिक्षिका साधनाताई भोपळे यांच्या सेवापूर्तीनिमित्त कृतज्ञता सोहळा

हिवरखेड : येथील जिल्हा परिषद शिक्षिका म्हेणून उल्लेखनीय सेवा शाळेच्या शिक्षिका ज्यांनी बुलढाणा बजावली, आदर्श शिक्षिका सौ. साधनाताई श्यामशील भोपळे यांच्या सेवापूर्तीनिमित्त माहेश्वरी भवन

येथे कृतज्ञता सोहळ्याचे आयोजन करण्यात आले होते, अध्यक्षस्थानी माजी प्रशासन अधिकारी सुभाष राऊत होते.

प्रमुख उपस्थिती म्हणून सेवानिवृत्त मुख्याध्यापक शंकरराव पुडकर, माजी गटविकास अधिकारी अशोक बांगर, माजी विस्तार अधिकारी रामेश्वरजी बोचरे, चित्रलेखाताई बोचरे, केंद्रप्रमुख गजानन राऊत, केंद्रप्रमुख गोपाल मोहे व श्यामशील भोपळे उपस्थित होते. कार्यक्रमाचा प्रारंभ महाराष्ट्र राज्य गीताने करण्यात आला.

तहसिलदार तथा कार्यकारी दंडाधिकारी	
अकोला यांचे कार्यालय, अकोला	
ई-मेल:tah.akola@rediffmail.com	
क्र.प्रस्तु-2/कावि-1266/ 2026	दिनांक 10.07.2026
जाहीरनामा	
याद्वारे सर्व लोकांना सूचित करण्यात येते की, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन निर्णय दिनांक 12 मार्च, 2025 नुसार जन्म मृत्यु नोंदणी करिता अर्जदार कृष्णा मंगेश यादव, रा. हरिहर पेठ अकोला याचे वडील नामे मंगेश दलाईराम यादव यांचा मृत्यु अकोला येथे दिनांक 08.06.2020 रोजी झाला असून त्यांच्या मृत्युची नोंद निबंधक, जन्म-मृत्यु नोंदणी विभाग अकोला महानगरपालिका, अकोला येथे नजर चुकीने करण्यात आली नाही. करिता अर्जदार यांनी मृत्युची नोंद घेण्याकरिता आदेश होणेबाबत निबंधक, जन्म-मृत्यु नोंदणी विभाग, अकोला महानगरपालिका, अकोला येथे विनंती अर्ज सादर केला आहे.	
त्यानुसार, कृष्णा मंगेश यादव, रा. हरिहर पेठ अकोला यांचे वडील नामे मंगेश दलाईराम यादव यांच्या मृत्युची नोंद घेण्याकरिता कोणाला काही आक्षेप / हितसंबंध असतील त्यांनी आपले आक्षेप हरकत अर्ज ह्या कार्यालयात जाहिरनामा प्रसिध्दी पासून सुट्टीचे दिवस वगळून पंधरा दिवसांचे आत कार्यालयीन वेळेत या कार्यालयात लेखी स्वरूपात दाखल करावे, विहित मुदतीनंतर प्राप्त झालेले आदीप हरकती विचारात घेतल्या जाणार नाही. याची नोंद घ्यावी.	
स्थळ : अकोला	कुणाल झाल्टे
दिनांक : ११-०७-२०२६	तहसिलदार अकोला

प्रमुख उपस्थिती म्हणून सेवानिवृत्त मुख्याध्यापक शंकरराव पुडकर, माजी गटविकास अधिकारी अशोक बांगर, माजी विस्तार अधिकारी रामेश्वरजी बोचरे, चित्रलेखाताई बोचरे, केंद्रप्रमुख गजानन राऊत, केंद्रप्रमुख गोपाल मोहे व श्यामशील भोपळे उपस्थित होते. कार्यक्रमाचा प्रारंभ महाराष्ट्र राज्य गीताने करण्यात आला. प्रास्ताविक प्राईम संवादचे कार्यकारी संचालक अंड.कंठिये भोपळे यांनी केले. उत्तरात सौ. साधनाताई भोपळे यांनी सेवाकाळातील आठवणींना उजाळा देत शिक्षणसेवेचा वसा पुढेही जपण्याचा निर्धार व्यक्त केला. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन तुळसीदास खिरोडकर यांनी केले, तर प्रा. कौस्तुभ भोपळे यांनी उपस्थितांचे आभार मानले. कार्यक्रमस शिक्षकचंद्र, माजी विद्यार्थी, नातेवाईक आणि नागरिक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे यशस्वीतेसाठी संतोषकुमार राऊत, मनीष गिरे, निलेश खिरोडकर, अपर्णा आमले, खडसे, यांनी पुढाकार घेतला.

दि अकोला अर्बन बँकेची 63 वी वार्षिक सर्वसाधारण सभा उत्साहात

प्रतिनिधी ११ जुलै

अकोला : महाराष्ट्र राज्यातील अग्रगण्य मल्टीस्टेट शेड्युल्ड बँक दि अकोला अर्बन को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. अकोला ची ६३ वी वार्षिक सर्वसाधारण सभा शुक्रवार दि.१०.०७.२०२६ रोजी "गायवाडा" शेतकरी भवन कृषी उत्पन्न बाजार समिती अकोलाच्या सभागृहात संपन्न झाली. या सभेस अनेक गणमान्य भागधारक उपस्थित होते. सभेचे अध्यक्षस्थान शंतनु जोशी यांनी स्विकारले व सभेचे कामकाजास प्रारंभ झाला.

सभेच्या प्रारंभी अहवाल वर्षात जे अहवाल वर्षामधे भारतातील जे थोर राजकीय नेते, संशोधक, शास्त्रज्ञ, तंत्रज्ञ, साहित्यिक, सैनिक, कलावंत, शिक्षण तज्ञ, सामाजिक कार्यकर्ते, आर्थिक व सहकार क्षेत्रातील मान्यवर, थोर विभूती तसेच दि अकोला अर्बन बँकेचे जे सभासद, ग्राहक, ठेवीदार, हितचिंतक व कर्मचारी पंचतत्वात विलीन झालेत त्यांना सभेमधे भावपुर्ण श्रद्धांजली अर्पण करण्यात आली.

त्यानंतर बँकेचे अध्यक्ष शंतनु जोशी यांनी प्रास्ताविक केले. आपल्या प्रस्ताविकमधे सभेस उपस्थित सर्व भागधारकांचे त्यांनी स्वागत केले व अहवाल वर्षात बँकेने केलेल्या

प्रगतीचा आढावा सभेसमोर सादर केला. दि. ३१.०३.२०२६ अखेर बँकेचे वसुल भागभांडवल ७१.७३ कोटी आहे. राखीव व इतर निधी २२४.१६ कोटी आहेत. ठेवी रु.१.९८८.३१ कोटी असून कर्ज वाटप रु.११२३.६४ कोटी तसेच निव्वळ नफा रु.१४.१० कोटी आहे. बँकेच्या निव्वळ एन.पी.ए. चे प्रमाण ०.६१ टक्के आहे. सन २०२५-२६ करिता सुद्धा भागधारकांना ६.७५ टक्के दराने लाभांश वितरित करण्यास सुरवात झाली आहे बँकेने अहवाल वर्षात ३ नवीन शाखा सुरू केल्या आहेत. तसेच बँकेचे कार्यक्षेत्र संपूर्ण गुजरात राज्यामध्ये वाढविण्यास रिझर्व बँकेकडून परवानगी प्राप्त झाली आहे. बँकेच्या सक्षम आर्थिक स्थितीबद्दल

अ.भा.वि.प.च्या स्थापना दिनानिमित्त गुणवंत विद्यार्थ्यांचा सत्कार

अकोला : अखिल भारतीय विद्यार्थी परिषदेच्या स्थापना दिनानिमित्त तसेच राष्ट्रीय विद्यार्थी दिनाच्या औचित्याने अकोला महानगरात गुणवंत विद्यार्थी सत्कार सोहळ्याचे आयोजन करण्यात आले. कार्यक्रमाची सुरुवात दीपप्रज्वलनाने झाली.

कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी अँड. गिरीश गोखले , प्रमुख वक्त्या म्हणून विदर्भ प्रांत सहमंत्री कु. रिदम शाह उपस्थित होत्या. यावेळी अ.भा.वि.प.चे महानगराध्यक्ष प्रा. दिलीप बांगर यांची प्रमुख उपस्थिती होती. प्रास्ताविकात प्रा. दिलीप बांगर यांनी अखिल भारतीय विद्यार्थी परिषदेच्या स्थापना दिनाचे महत्त्व, विद्यार्थी परिषदेचे विविध क्षेत्रांतील कार्य, विद्यार्थी हितासाठी सातत्याने राबविण्यात येणारे उपक्रम आणि राष्ट्रनिर्माणासाठी कार्यकर्त्यांचे योगदान याविषयी मार्गदर्शन केले. तसेच सर्व गुणवंत विद्यार्थ्यांचे अभिनंदन करून स्थापना दिनाच्या शुभेच्छा दिल्या.

यानंतर अकोला महानगरातील गुणवंत विद्यार्थ्यांचा मान्यवरांच्या हस्ते सत्कार करण्यात आला. यामध्ये श्रेया पाटील (१००% गुण), ईशान आडे, तेजल भागवत, संस्कृती हरणे, प्रांजली महल्ले, सिद्धी राठी, आनंदी पाटील, आर्या विरोकार, भक्ती वाघमारे, नंदिनी पारस्कर, शिवम गोरे, सार्थक दांदळे, शंतनू कसूर, श्रद्धा काटे, आदिनाथ सोनवणे, प्रेम राऊत, शिव अग्रवाल, तेजस जयंती, श्रुती घोरे, मेधावी वाकडे, देविका देशमुख, वैदिका देशमुख, गायत्री येवले, श्रावणी राजवैद्य, ऋतुजा मुकोकार, गौरव पोतले, योगिनी जायले, संचिता जाधव, अशिता अग्रवाल, गौरी पाचपेर, श्रेयस पाटील, वीर राठोड, गौरी घटले, अवनीश देशपांडे, देवांशी गावंडे, अनुश्री झाडोकार, श्रावणी पाटील, पियुष बोरकर, समीक्षा उगले, अक्षदा राठोड, जानवी ढोरे, समृद्धी भांडारकर, संजिव फाटे, अनिकेत खैरे, आदित्य डोंगरे, नंदिनी पोयाम, तन्वी वाघमारे सिद्धेश वाडकर आदी

विद्यार्थ्यांचा समावेश होता. यावेळी विद्यार्थ्यांसोबत त्यांच्या पालकांचा सत्कार करण्यात आला. अध्यक्षीय भाषणात अँड . गिरीश गोखले यांनी विद्यार्थी परिषदेमधील आपल्या विद्यार्थी जीवनातील अनुभव सांगितले. विद्यार्थी परिषदेमुळे नेतृत्वगुण, सामाजिक बांधिलकी आणि राष्ट्रभक्तीची जाणीव अधिक दृढ झाली, असे त्यांनी नमूद केले. विद्यार्थ्यांनी शिक्षणासोबतच समाजकार्य, राष्ट्रप्रेम, शिस्त आणि गुरुजन तसेच पालकांच्या मार्गदर्शनाचा स्वीकार करून जीवनात निश्चित ध्येय ठेवावे, असे आवाहन त्यांनी केले. अ.भा.वि.प. ही विद्यार्थ्यांच्या अपेक्षा मंचाचे प्रांत प्रमुख कार्य करणारी आणि विद्यार्थ्यांना नेतृत्वाची संधी देणारी संघटना असल्याचे त्यांनी सांगितले. प्रमुख वक्त्या कु. रिदम शाह यांनी अखिल भारतीय विद्यार्थी परिषदेच्या विविध आयामांची माहिती देत स्वामी विवेकानंद यांच्या विचारांवर प्रकाश टाकला. यावेळी राष्ट्रीय कला मंचाचे प्रांत प्रमुख अविनाश तोडसाम महानगर उपाध्यक्ष प्रा. महेश भवाने, प्रा. श्रीकांत पाटील, प्रांत सहमंत्री चंद्रकांत बोबडे, तेजस्विनी रणपिसे, प्रथमेश डाकरे, ऋषी पिंजरकर, प्रचव धारवेकर, अर्धव वारकरी, हर्ष तायडे, तनय धानखेडे यांच्यासह विद्यार्थी, पालक व कार्यकर्ते मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन तेजस्विनी रणपिसे यांनी केले, तर आभार प्रदर्शन नगरमंत्री परीक्षित कोल्हे यांनी केले. वंदे मातरम गायनाने कार्यक्रमाची सांगता उत्साहपूर्ण वातावरणात झाली.

शिक्षण महर्षी सुभाषजी जैन यांच्या वाढदिवसानिमित्त प्रभा प्रकाश परिवारातर्फे विविध उपक्रम

प्रतिनिधी १० जुलै

आलेगाव : परिसरात "शिक्षण महर्षी" म्हणून ख्यातीप्राप्त सुभाषजी जैन (माजी अध्यक्ष, आलेगाव एज्युकेशन सोसायटी) यांच्या वाढदिवसानिमित्त तसेच प्रभा प्रकाश कॉन्व्हेंटच्या वर्धापन दिनानिमित्त भव्य कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते.

या कार्यक्रमाच्या निमित्ताने समाजातील गरजू विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती, शालेय साहित्य व गणवेशाचे वाटप करण्यात आले. तसेच इयत्ता दहावी व बारावीतील गुणवंत विद्यार्थ्यांचा सत्कार करून त्यांच्या यशाचा गौरव करण्यात आला.

शिष्यवृत्ती परीक्षेत उल्लेखनीय यश संपादन करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना सन्मानचिन्ह देऊन गौरविण्यात आले. यामध्ये राष्ट्रीय ग्रामीण क्रमवारीत प्रभा प्रकाश कॉन्व्हेंटच्या इयत्ता आठवीतील विद्यार्थिनी अनुजा येऊल हिने द्वितीय क्रमांक मिळविला, तर अनुश्री बंड हिने तृतीय क्रमांक पटकावला. तसेच नूतन विद्यालयाच्या इयत्ता पाचवीतील विद्यार्थिनी कु. आरुषी धारतरकर हिने राष्ट्रीय ग्रामीण क्रमवारीत प्रथम स्थान मिळवून शाळेचे नाव उज्ज्वल केले.

नानासाहेब देशमुख, बालब्रह्मचारी शंकर महाराज नवेगाव, निलेश शंकर, पुंडलिक निखाडे, प्रभा प्रकाश कॉन्व्हेंटचे चार विद्यार्थी इयत्ता सहावीकरिता पात्र ठरले असून, कु. अनुश्री बंड ही इयत्ता नववी प्रवेशासाठी पात्र ठरली. तिने संपूर्ण महाराष्ट्रातून १४ वा क्रमांक तर अकोला जिल्ह्यात प्रथम क्रमांक मिळवून अभिमानास्पद कामगिरी केली. याशिवाय प्रभा प्रकाश कॉन्व्हेंटच्या इयत्ता सातवीतील विद्यार्थिनी अनन्या मुर्तडकर हिने इंडियन टॅलेंट ऑलिम्पियाड स्पर्धेत स्टेट टॉपर होऊन शिष्यवृत्तीसाठी पात्रता मिळवली. शाळेच्या या उल्लेखनीय कामगिरीबद्दल इंडियन टॅलेंट ऑलिम्पियाड फाउंडेशनतर्फे शाळेला गोल्डन अर्बॉर्ड देऊन सन्मानित करण्यात आले. या कार्यक्रमास प्रमुख उपस्थिती म्हणून राधेश्याम शर्मा, मयूर भांसली,

नानासाहेब देशमुख, बालब्रह्मचारी शंकर महाराज नवेगाव, निलेश शंकर, पुंडलिक निखाडे, प्रभा प्रकाश कॉन्व्हेंटचे चार विद्यार्थी इयत्ता सहावीकरिता पात्र ठरले असून, कु. अनुश्री बंड ही इयत्ता नववी प्रवेशासाठी पात्र ठरली. तिने संपूर्ण महाराष्ट्रातून १४ वा क्रमांक तर अकोला जिल्ह्यात प्रथम क्रमांक मिळवून अभिमानास्पद कामगिरी केली. याशिवाय प्रभा प्रकाश कॉन्व्हेंटच्या इयत्ता सातवीतील विद्यार्थिनी अनन्या मुर्तडकर हिने इंडियन टॅलेंट ऑलिम्पियाड स्पर्धेत स्टेट टॉपर होऊन शिष्यवृत्तीसाठी पात्रता मिळवली. शाळेच्या या उल्लेखनीय कामगिरीबद्दल इंडियन टॅलेंट ऑलिम्पियाड फाउंडेशनतर्फे शाळेला गोल्डन अर्बॉर्ड देऊन सन्मानित करण्यात आले. या कार्यक्रमास प्रमुख उपस्थिती म्हणून राधेश्याम शर्मा, मयूर भांसली,

शेतात पाणी शिरल्यामुळे अनंत अडचणी

हिवरखेड : अकोट रोडवरील शेत शिवारात शेतात पाणी शिरल्याने पेरणी झालेली पिके पाण्याखाली आली. शेतात जाता येत नाही. आता पाणी जमिनीत मुरत नाही तोपर्यंत काहीही करता येत नाही अशी अडचण झाली आहे.<सुरुवातीला पाऊस नव्हता त्यामुळे पेरणी झाली नाही. आणि समाधानकारक पाऊस झाल्या नंतर पेरणी केली तर अतिवृष्टीमुळे पिके पाण्याखाली आली. नवीन समस्या निर्माण झाली आहे.

विषयांस उपस्थित सभासदांनी मान्यता दिली.

सभेचे संचालन बँकेचे संचालक दिपक माजी यांनी केले तर आभार प्रदर्शन बँकेचे संचालक मधेव बनकर यांनी केले. सभेस संचालक अमरकिसिंग वासरीकर, प्रमोद शिंदे, अजय गांधी, मोहन आर्थकर, कैलाशनाथ मशानकर, संगीता गांधी, सीमा डिवकर, तसेच बँकेचे बोर्ड ऑफ मॅनेजमेंट सदस्य भूषण काळे, सुभाष गोरे, प्रसाद देशपांडे अति. मुख्य कार्यकारी अधिकारी राधेश्याम चिराणिगा, कर्मचारी प्रतिनिधी पंजाब अह्लाडे बँकेचे वरिष्ठ आधकारी व कर्मचारी वर्ग उपस्थित होते. अत्यंत खेळीमेळीच्या वातावरणात ६३ वी वार्षिक सर्वसाधारण सभा संपन्न झाली.

विषयांस उपस्थित सभासदांनी मान्यता दिली. सभेचे संचालन बँकेचे संचालक दिपक माजी यांनी केले तर आभार प्रदर्शन बँकेचे संचालक मधेव बनकर यांनी केले. सभेस संचालक अमरकिसिंग वासरीकर, प्रमोद शिंदे, अजय गांधी, मोहन आर्थकर, कैलाशनाथ मशानकर, संगीता गांधी, सीमा डिवकर, तसेच बँकेचे बोर्ड ऑफ मॅनेजमेंट सदस्य भूषण काळे, सुभाष गोरे, प्रसाद देशपांडे अति. मुख्य कार्यकारी अधिकारी राधेश्याम चिराणिगा, कर्मचारी प्रतिनिधी पंजाब अह्लाडे बँकेचे वरिष्ठ आधकारी व कर्मचारी वर्ग उपस्थित होते. अत्यंत खेळीमेळीच्या वातावरणात ६३ वी वार्षिक सर्वसाधारण सभा संपन्न झाली.

निर्यात प्रचलन समितीच्या बैठकीत नागपूर येथील विदेश व्यापार महानिदेशालयाच्याउपमहानिदेशक स्नेहल डोके यांनीतीर्थ केंद्र शासनाच्या विविध योजनांचीची माहिती देणारे सादरीकरण केले. खासदार अनिल बोडे व जिल्हाधिकारी यरेकर यांनीतीर्थ जिल्ह्यातील उद्योजकांना केंद्रशासनाच्या योजनांसाठी जास्त लाभ घेऊन जिल्ह्यातील निर्यात वाढविण्याचे आव्हानही दिले. यावेळी औद्योगिक संघटनांचे पदाधिकारी, प्रतिनिधि, शासकीय विभागांचे संस्थानिधी अधिकारी उपस्थित होते.

वर्ष रा. गुलाबबाबा परतवाडा जि. अमरावती याां सदर गुन्हात आरोपी करण्यात आले आहे. सदर गुन्हात कुठल्याही प्रकारचे त्रांरीक पुरावे नसताना सुध्दा फक्त आरोपीचे माहितीवरून व गुन्हाचे तपासात सातत्य ठेवून नमुद आरोपीचा शोध घेण्यात आला आहे.

सदर कार्यवाही ही राकेश ओला पोलीस आयुक्त, श्याम घुगे पोलीस उपायुक्त परि.२ तसेच संजय खताळे सहायक पोलीस आयुक्त राजापेठ विभाग अम.श. यांचे मार्गदर्शनाखाली पोस्ते राखणेचे वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक संदीप चव्हाण यांचे नेतृत्वात पोलीस निरीक्षक उमेश मुंडे (गुन्हे), सपोनि नितीन शिंदे, पोलीस अंमलदार, मनीष करपे, पवन तिवारी, पंकज खटे, रवि लिखीतकर, पंकज गाठे यांनी केलेली आहे.

चौरपगार, एडवोकेट रितेश
गवई, एडवोकेट सौरभ दिगडे
यांची निवड झाली होती.
या सर्व विजयी उमेदवारांचे
सर्व सीनियर वकिलांनी
अभिनेंदन केले आहे.
यावेळी परिवर्तन पॅनल
निवडून आणण्यासाठी सर्व
ज्येष्ठ वकील यांचे आशीर्वाद
लाभले असून इतर परिवर्तन
पॅनलच्या सर्व वकिलांचे
सहकार्य लाभले आहे.

Institute of Science (IISc),
बेंगळूरु येथून न्यूरोसायन्समध्ये
पदव्युत्तर शिक्षण पूर्ण केले.
त्यानंतर त्यांनी जर्मनीतील
Deutsches Zentrum für
Neurodegenerative Er-
krankungen (DZNE),
ह्रेस्डेन येथे पीएच.डी. पूर्ण केली.
सायथा त्या TU Dresden येथे
पोस्टडॉक्टल स्टोडेंट क म्हणून
कार्यरत आहेत.त्यांचे संशोधन
मानवी मेंदूची कार्यक्षमता,
शिकण्याची प्रक्रिया, मेंदूची
बदलांशी जुळवून घेण्याची
क्षमता (Brain Plasticity),
मानसिक आरोग्य, स्मृतिप्रश्न
(डिमेंशिया) आणि प्रिंसिजन
मेडिसिन या विषयांवर केंद्रित
आहे.डॉ. वर्षा बर्डे यांच्या
या उल्लेखनीय यशामुळे अमरावती
जिल्ह्यासह महाराष्ट्राच्या
शैक्षणिक व वैज्ञानिक क्षेत्राच्या
श्रिपेचात मानाचा तुरा रोवला
गेला असून विविध स्तरांतून
त्यांचे अभिनंदन होत आहे.